

Lectio Divina segédanyag

Mt 3,1-12

Advent 2. vasárnapja

A szentmise **evangéliumi** szakaszaihoz
Advent 2. vasárnapja

Mt 3,1-12

+ EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Tartsatok bűnbánatot, elközelgett a mennyek országa.

Abban az időben: Keresztelő János megjelent Judea pusztájában, és így tanított: „Térjetek meg, elközelgett a mennyek országa!” Ő volt az, akiről Izajás próféta ezt mondta: A pusztában kiáltónak szava: Készítsétek elő az Úr útját, tegyétek egyenessé ösvényeit!

János öltözéke teveszőrből készült, és bőrvet viselt a derekán. Sáska és vadméz volt az étele. Kivonult hozzá Jeruzsálem, egész Judea és a Jordán vidéke. Megvallották bűneiket, és ő megkeresztelte őket a Jordán folyóban.

Amikor látta, hogy sok farizeus és szadduceus is jön hozzá megkeresztelkedni, így szólt hozzájuk: „Viperák fajzata! Ki indított benneteket arra, hogy meneküljete a közelgő harag elől? Teremjétek hát a bűnbánat méltó gyümölcsét! És ne higgyétek, hogy közben azt gondolhatjátok: A mi atyánk Ábrahám! Mert mondom nektek: Isten ezekből a kövekből is tud Ábrahámnak fiaikat támasztani. A fejszét ráhelyezték már a fák gyökerére: Kivágnak és tűzre vetnek minden fát, mely jó gyümölcsöt nem terem!

Én csak vízzel kereszteltek titeket a bűnbánatra, de aki énutánam jön, az erősebb nálam; arra sem vagyok méltó, hogy a saruit hordozzam. Ő Szentlélekkel és tűzzel keresztel meg titeket; kezében tartja már a lapátot, hogy kitakarítsa szérűjét.

A búzát magtárba gyűjti, a pelyvát pedig olthatatlan tűzben elégeti!"

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus nézőpont

1.1.1. Görög szöveg szó szerinti fordítása

3¹ Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστῆς κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας

Azokban a napokban megjelenik János, a bemerítő (a keresztelő) igét hirdetve Júdea pusztájában,

² {καὶ} λέγων· **Μετανοεῖτε**, ἤγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

és mondva, térjetek meg: elközeledett ugyanis a mennyek királysága.

³ οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ ῥηθεὶς Ἰδιὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

**Ez ugyanis meg lett mondva Izaiás próféta által, aki mondja:
> A pusztában kiáltónak hangja: készítsétek elő az úr útját, tegyétek egyenessé az ő ösvényeit.<**

⁴Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, ἡ δὲ τροφή ἦν αὐτοῦ ἄκρίδες καὶ μέλι ἄγριον.

Maga János a teveszőrből való ruháját viselte, és bőróvet a csípője körül, a tápláléka pedig sáskák és vadméz volt.

⁵ τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περιχώρος τοῦ Ἰορδάνου,

Akkor kiment hozzá Jeruzsálem, és az egész Júdea és a Jordán egész környéke,

⁶ καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ Ἰποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ ἑξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

és alámerítették általa a Jordán folyóban megvallva a bűneiket.

⁷ Ἴδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα Ἰαυτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς;

De látva a farizeusok és a szadduceusok sokaságát, akik a bemejtésére (az ő általi keresztelésre) jöttek, mondta nekik: viperafajzatok, ki adott intést nektek, hogy meneküljtek az eljövő harag elől?

⁸ ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας

Teremjétek tehát a megtérésnek megfelelő gyümölcsöt,

⁹ καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.

és ne gondoljátok mondani magatokban, Ábrahámot atyának tartjuk (Ábrahám nekünk atyánk). Ugyanis mondom nektek, hogy az Isten képes ezekből a kövekből gyermekeket támasztani Ábrahámnak.

¹⁰ ἤδη ἴδὲ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κείται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιῶν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

Azonban már a fejsze a fák gyökerénél nyugszik: tehát minden szép gyümölcsöt nem hozó fa kivágatik, és tűzre dobatik.

¹¹ Ἐγὼ μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστίν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί·

Én ugyan vízzel merítelek be titeket a megtérésre, de az utánam jövő hatalmasabb nálam, akinek nem vagyok méltó

hordozni a saruit: ő szent lélekkel és tűzzel fog titeket bemezíteni:

¹² οὐ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἄποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ.

akinek a kezében a szórólapát, és meg fogja tisztítani a gabonáját, és be fogja gyűjteni a búzáját a csűrbe, a pelyvát pedig el fogja égetni olthatatlan tűzzel.

1.1.2. Legfontosabb magyar fordítások

[Nova Vulgata](#)

[Szent István Társulat fordítása](#)

[Szent Jeromos Társaság fordítása](#)

[Békés Gellért - Dalos Patrik fordítása](#)

[Károli Gáspár revideált fordítása](#)

[Simon Tamás László fordítása](#)

¹In diebus autem illis venit Ioannes Baptista praedicans in deserto Iudaeae

¹Ezekben a napokban Júdea pusztájában fellépett Keresztelő János,

¹Azokban a napokban megjelent Keresztelő János, és hirdette Júdea pusztájában:

¹Abban az időben föllépett Keresztelő János és Júdea pusztájában ezt hirdette:

¹Azokban a napokban pedig eljőve Keresztelő János, a ki prédikál vala Júdea pusztájában.

¹Azokban a napokban megjelent Keresztelő János, és ezt hirdette Júdea pusztájában:

²et dicens: Paenitentiam agite; appropinquavit enim regnum caelorum.

²és így prédikált: „Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa!”

²”Térjete meg, mert elközelgett a mennyek országa.”

²„Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa.”

²És ezt mondja vala: Térjete meg, mert elközelített a mennyeknek országa.

²”Térjete meg, mert közel van a mennyek országa!”

³Hic est enim, qui dictus est per Isaiam prophetam dicentem: Vox clamantis in deserto: "Parate viam Domini, rectas facite semitas eius!".

³Ő az, akire Izajás próféta utal, amikor ezeket mondja: „A pusztában kiáltónak szava: Készítsétek az Úr útját, egyengessétek ösvényeit!”

³Ő az, akiről Izajás próféta beszél: „A pusztában kiáltónak szava: Készítsétek az Úr útját, tegyétek egyenessé ösvényeit.”

(Iz 40,3)

³Ő az, akit Izajás próféta említ, amikor így szól: „A pusztában kiáltónak ez a szava: Készítsétek elő az Úr útját! Egyengessétek ösvényeit!”

³Mert ez az, a kiről Ésaías próféta szólott, ezt mondván: Kiáltó szó a pusztában: Készítsétek az Úrnak útját, és egyengessétek meg az ő ösvényeit.

³Ő volt az ugyanis, akiről Izajás így prófétált:*Kiáltó hangja szól a pusztában: „Készítsétek az Úr útját, tegyétek egyenessé ösvényeit!”*

⁴*Ipse autem Ioannes habebat vestimentum de pilis cameli et zonam pelliceam circa lumbos suos; esca autem eius erat locustae et mel silvestre.*

⁴János teveszörből készült ruhát viselt, csípőjét pedig bőröv vette körül, sáska és vadméz volt az eledele.

⁴Jánosnak teveszörből volt az öltözete és bőröv a csípője körül, az étele pedig sáska volt és vadméz.

⁴János teveszörből készült ruhát viselt, csípője körül pedig bőrvet; eledele sáska és vadméz volt.

⁴Ennek a Jánosnak a ruhája pedig teveszörből vala, és bőröv vala a dereka körül, elesége pedig sáska és erdei méz.

⁴Ez a János teveször ruhát és a dereka körül bőrvet viselt, tápláléka pedig sáska és erdei méz volt.

⁵*Tunc exibat ad eum Hierosolyma et omnis Iudaea et omnis regio circa Iordanem,*

⁵Kiment hozzá Jeruzsálem, egész Júdea és a Jordán egész vidéke.

⁵Akkor kiment hozzá Jeruzsálem, az egész Júdea és a Jordán egész környéke.

⁵Akkor kiment hozzá Jeruzsálem, egész Júdea és az egész Jordán-vidék.

⁵Ekkor kiméne ő hozzá Jeruzsálem és az egész Júdea és a Jordánnak egész környéke.

⁵Akkor kiment hozzá Jeruzsálem, egész Júdea és a Jordán egész környéke.

⁶*et baptizabantur in Iordane flumine ab eo, confitentes peccata sua.*

6Megvallották bűneiket, s ő megkeresztelte őket a Jordán folyóban.

6Megkeresztelte őket a Jordán folyóban, és megvallották bűneiket.

6Megvallották bűneiket és megkeresztelkedtek nála a Jordán folyóban.

6És megkeresztelkednek vala ő általa a Jordán vizében, vallást tevén az ő bűneikről.

6Amikor megvallották bűneiket, megkeresztelte őket a Jordán folyóban.

7Videns autem multos pharisaeorum et sadducaeorum venientes ad baptismum suum, dixit eis: Progenies viperarum, quis demonstravit vobis fugere a futura ira?

7Amikor látta, hogy sok farizeus és szadduceus jön megkeresztelkedni, így szólt hozzájuk: „Viperák fajzata! Ki tanított benneteket arra, hogy fussatok a közelgő harag elől?

7Amikor pedig látta, hogy a farizeusok és a szaddúceusok közül sokan jönnek, hogy felvegyék a keresztségét, ezt mondta nekik: „Viperák fajzata! Ki tanított titeket menekülni a jövő haragtól?

7Amikor látta, hogy számos farizeus és szadduceus jön, hogy megkeresztelkedjék, így szólt hozzájuk: „Viperák fajzata! Ki tanított arra, hogy fussatok a fenyegető megtorlás elől?

7Mikor pedig látá, hogy a farizeusok és sadduceusok közül sokan mennek ő hozzá, hogy megkeresztelkedjenek, monda nekik: Mérges kígyóknak fajzatai! Kicsoda intett meg titeket, hogy az Istennek elkövetkezendő haragjától megmeneküljete?

⁷Amikor pedig látta, hogy sok farizeus és szadduceus jön hozzá megkeresztelkedni, így szólt hozzájuk:

-Viperák fajtái! Ki figyelmeztetett titeket, hogy meneküljete az eljövendő harag elől?

⁸Facite ergo fructum dignum paenitentiae

⁸Teremjétek a bűnbánat méltó gyümölcsét!

⁸Teremjétek hát a megtérés méltó gyümölcsét.

⁸Teremjétek hát a bűnbánat méltó gyümölcsét!

⁸Teremjétek hát megtéréshez illő gyümölcsöket.

⁸Teremjétek megtéréshez méltó gyümölcsöt,

⁹et ne velitis dicere intra vos: Patrem habemus Abraham; dico enim vobis quoniam potest Deus de lapidibus istis suscitare Abrahae filios.

⁹Ne gondoljátok, hogy arra hivatkozhattok: Ábrahám az atyánk! Mondom nektek: ezekből a kövekből is tud az Isten Ábrahámnak fiaikat támasztani.

⁹És ne gondoljátok, hogy azt mondhatjátok magatokban: 'Ábrahám a mi atyánk'. Mert mondom nektek, hogy ezekből a kövekből is képes az Isten gyermekeket támasztani Ábrahámnak.

⁹Ne gondoljátok, hogy hivatkozhattok arra: Ábrahám a mi atyánk!– mert mondom nektek: tud az Isten ezekből a kövekből is fiaikat támasztani Ábrahámnak.

⁹És ne gondoljátok, hogy így szólhattok magatokban: Ábrahám a mi atyánk! Mert mondom nektek, hogy Isten eme kövekből is támaszthat fiaikat Ábrahámnak.

⁹és ne gondoljátok, hogy ezt mondhatjátok magatokban: „A mi atyánk Ábrahám!” Mondom nektek, hogy Isten ezekből a kövekből is tud fiaikat támasztani Ábrahámnak.

¹⁰Iam enim securis ad radicem arborum posita est; omnis ergo arbor, quae non facit fructum bonum, exciditur et in ignem mittitur.

¹⁰A fejsze már a fák gyökerén van: Kivágnak és tűzre vetnek minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt.

¹⁰A fejsze már a fák gyökerén van. Minden fát ugyanis, amely nem terem jó gyümölcsöt, kivágnak és tűzre vetnek.

¹⁰A fejsze már a fák gyökeréhez ért: kivágnak és tűzre vetnek minden fát, amely jó gyümölcsöt nem terem.

¹⁰A fejsze pedig immár a fák gyökerére vettetett. Azért minden fa, a mely jó gyümölcsöt nem terem, kivágattatik és tűzre vettetik.

¹⁰A fejsze pedig már ott van a fák gyökerén! Minden fát, amelyik nem terem jó gyümölcsöt, kivágnak, és tűzre vetnek!

¹¹Ego quidem vos baptizo in aqua in paenitentiam; qui autem post me venturus est, fortior me est, cuius non sum dignus calciamenta portare; ipse vos baptizabit in Spiritu Sancto et igni,

¹¹Én csak vízzel keresztellek, hogy bűnbánatra indítsalak benneteket, de aki a nyomomba lép, az hatalmasabb nálam. Arra sem vagyok méltó, hogy a saruját hordozzam. Ő Szentlélekkel és tűzzel fog benneteket megkeresztelni.

¹¹Én vízzel keresztellek titeket a megtérésre, de aki utánam jön, erősebb nálam: a saruit sem vagyok méltó hordozni. Ő Szentlélekkel és tűzzel fog megkeresztelni titeket.

¹¹Én a bűnbánat jeléül csak vízzel keresztellek titeket. De az, aki utánam jön, hatalmasabb nálam. Arra sem vagyok méltó, hogy saruit hordozzam. Ő Szentlélekkel és tűzzel fog megkeresztelni titeket.

¹¹Én ugyan vízzel keresztellek titeket megtérésre, de a ki utánam jó, erősebb nálamnál, a kinek saruját hordozni sem vagyok méltó; ő Szent Lélekkel és tűzzel keresztel majd titeket.

¹¹Én vízzel keresztellek titeket, hogy megtérjete; aki azonban utánam jön, erősebb nálam. Arra sem vagyok méltó, hogy a saruját vigyem.Ő majd Szentlélekkel és tűzzel keresztel meg titeket.

¹²cuus ventilabrum in manu sua, et permundabit aream suam et congregabit triticum suum in horreum, paleas autem comburet igni inextinguibili.

¹²Szórólapátja már a kezében van. Kitakarítja szérűjét, a búzát csűrbe gyűjti, a pelyvát pedig olthatatlan tűzbe vetve elégeti.”

¹²Szórólapátja a kezében van már, és meg fogja tisztítani szérűjét: összegyűjti búzáját a magtárba, a pelyvát pedig olthatatlan tűzzel elégeti.”

¹²Szórólapáttal kezében kitakarítja szérűjét és csűrbe gyűjti búzáját, a pelyvát pedig olthatatlan tűzben elégeti.”

¹²A kinek szóró lapát van az ő kezében, és megtisztítja az ő szérűjét; és az ő gabonáját csűrbe takarítja, a polyvát pedig megégeti olthatatlan tűzzel.

¹²Kezében szórólapát van, és megtisztítja szérűjét. Gabonáját csűrbe takarítja, a pelyvát pedig olthatatlan tűzzel fogja elégetni”.

1.1.3. Szöveg behatárolása

Evangéliumi szakaszunk rögtön a Mt 1-2 fejezetekben található gyermekség-történeteket követi. Új időben (Keresztelő János és Jézus már felnőttek) és új helyen (az Egyiptomból Názáretbe való visszatérés után, Júdea pusztaságában) találjuk magunkat.

Keresztelő János találkozási pontja az Ó- és Újszövetségnek, tetteivel prófétai küldetést valósít meg, ószövetségi próféciaák lépnek be a jelenbe, teljesülnek be. A pusztában tanít, bűnbánatra szólít fel, és felhívja a figyelmet a közelgő Messiásra.

Az 1-től a 12. versig terjedő szöveg főszereplője ugyan Keresztelő János, tanításával és tevékenységével teljes mértékben Jézusra mutat, aki a Mt 3,13-ban meg is jelenik, amikor eljön Jánoshoz megkeresztelkedni.

Szakaszunk tehát, bár közvetve Jézus nincs jelen benne, elvonatkoztatathatlan személyétől. Már a 2. versben összekapcsolódik vele, János tanítását ugyanis pontosan azokkal a szavakkal foglalja össze Máté, amelyekkel Jézusét a Mt 4,17-ben: „Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa!”. A 11. verstől pedig János már szavaival is megteremti a kapcsolatot, és felhívja rá a nép figyelmét:

hamarosan a nyomába lép valaki, aki jóval hatalmasabb lesz nála.

A Mt 3,13-tól aztán Jézus megkeresztelkedéséről olvashatunk, majd a pusztában való megkísértését követően nem sokkal (Mt 4,17-től) megkezdí nyilvános működését Galileában.

1.1.4. Kontextuális – kánoni elemzés

Párhuzamok Máté evangéliumán belül

Mt 4,17 “Ettől fogva Jézus elkezdett tanítani. „Tartsatok bűnbánatot – hirdette –, mert közel van a mennyek országa!”

Mt 7,19 “Kivágnak és tűzre vetnek minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt.”

Mt 10,7 “Menjetek és hirdessétek: Közel van a mennyek országa!”

Mt 11,3 “Te vagy az eljövendő, vagy mást várjunk?”

Mt 11,7-9 “Amikor azok elmentek, Jézus Jánosról kezdett beszélni a tömegnek: „Mit mentetek ki látni a pusztába? Széltől hajladozó nádat? Vagy mit mentetek ki látni? Finom ruhába öltözött embert? Aki finom ruhában jár, királyi palotában lakik. Miért mentetek ki? Prófétát látni. Igen, mondom nektek, prófétánál is nagyobbat.”

Mt 12,34 “Viperák fajzata! Hogy beszélhetnétek jót, mikor gonoszak vagytok? A száj ugyanis a szív bőségéből szól.”

Mt 13,30 “Hagyjátok, hadd nőjön mind a kettő az aratásig! Aratáskor majd szólok az aratóknak: Előbb a konkolyt

szedjétek össze, kössétek kévébe és égessétek el, a búzát pedig gyűjtsétek csűrömbé!”

Mt 13,40 “Ahogy a konkolyt összeszedik és tűzre vetve elégetik, úgy lesz a világ végén is.”

Mt 21,9 “Az előtte járó s az utána tóduló tömeg így kiáltozott: „Hozsanna Dávid fiának! Áldott, aki az Úr nevében jön! Hozsanna a magasságban!”

Mt 21,25.32 “Honnan volt János keresztsége? Az égből vagy az emberektől?” Azok tanakodni kezdtek egymás közt: „Ha azt mondjuk, hogy az égből, azt fogja kérdezni: Akkor miért nem hittetek neki?” “Eljött ugyanis hozzátok János, hogy az igazság útjára vezessen benneteket, de nem hittetek neki. A vámosok és a cédák hittek neki. De ti ennek láttára sem tartottatok bűnbánatot és nem hittetek.”

Mt 23,33 “Kígyók, viperák fajzata! Hogy is kerülhetnétek el a kárhozat büntetését?”

Mt 23,39 “Mondom nektek, mostantól mindaddig nem láttok, amíg nem zengitek: Áldott, aki az Úr nevében jön!”

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mk 1,2-18 “Amint Izajás próféta megírta: Íme, elküldöm követemet színed előtt, hogy előkészítse utadat. A pusztában kiáltónak szava: Készítsétek az Úr útját, tegyétek egyenessé ösvényeit! Történt, hogy Keresztelő János a pusztában hirdette a bűnbánat keresztségét a bűnök bocsánatára. Kivonult hozzá egész Júdea vidéke és Jeruzsálem minden lakója. Miközben megvallották bűneiket, megkeresztelte őket a Jordán folyóban. János teveszőrből készült ruhát viselt, csípőjét bőrvö vette

körül, és sáskával meg vadmézzel élt. Ezt hirdette: „Aki utánam jön, hatalmasabb nálam. Arra sem vagyok méltó, hogy lehajoljak és megoldjam saruszíját. Én vízzel keresztellek titeket, ő majd Szentlélekkel keresztel benneteket.” Azokban a napokban történt, hogy eljött Jézus a galileai Názáretből, és megkereszteltette magát Jánossal a Jordánban. Amikor feljött a vízből, látta, hogy megnyílik az ég, és a Lélek galamb alakjában leszáll rá. Szózat is hallatszott az égből: „Te vagy az én szeretett Fiam, benned telik kedvem.” A Lélek nyomban arra ösztönözte, hogy menjen ki a pusztába. Negyven napig kinn maradt a pusztában, közben megkísértette a sátán. Vadállatokkal volt együtt, de angyalok szolgáltak neki. János elfogatása után Jézus Galileába ment, s ott hirdette az Isten evangéliumát és mondta: „Beteljesedett az idő, és már közel van az Isten országa. Tartsatok bűnbánatot, és higgyetek az evangéliumban.” Amikor Jézus a Galileai-tó partján járt, látta, hogy Simon és testvére, András – halászok lévén – épp hálót vetnek a vízbe. Jézus ezt mondta nekik: „Gyertek, kövessetek, és emberek halászává teszek benneteket.” Rögtön otthagyták hálójukat és követték.”

Mk 9,43 “Ha kezéd megbotránkoztat, vágd le. Jobb csonkán bemenned az életre, mint két kézzel a kárhozatra jutni, az olthatatlan tűzre.”

Lk 1,80 “A gyermek nőtt, erősödött lélekben, és mindaddig a pusztában élt, míg Izrael előtt föl nem lépett.”

Lk 3,1-22 “Tibériusz császár uralkodásának 15. esztendejében, amikor Poncius Pilátus volt Júdea helytartója, s Galileának Heródes volt a negyedes fejedelme, testvére, Fülöp meg Itureának és Trachonitisz tartományának, Lizániás pedig

Abilinának volt a negyedes fejedelme, Annás és Kaifás főpapok idején az Úr szózatot intézett Jánoshoz, Zakariás fiához a pusztaiban. S ő bejárta a Jordán egész környékét, hirdette a bűnbánat keresztségét a bűnök bocsánatára, ahogy meg van írva Izajás próféta beszédeinek könyvében: „A pusztába kiáltónak a szava: Készítsétek az Úr útját, egyengessétek ösvényeit! A völgyeket töltsétek fel, a hegyeket, halmokat hordjátok el, ami görbe, legyen egyenessé, a göröngyös változzék sima úttá, és minden test meglátja az Isten üdvösségét.” Ezért így beszélt a néphez, amely kiment hozzá, hogy megkeresztelkedjen: „Viperák fajzata! Ki tanított arra titeket, hogy fussatok az eljövendő harag elől? Teremjétek a bűnbánat méltó gyümölcsét! És ne mondogassátok magatokban: Ábrahám a mi atyánk! – Mert mondom nektek, van hatalma az Istennek, hogy ezekből a kövekből fiakat támasszon Ábrahámnak. A fejsze már a fák gyökerén van. Minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt, kivágnak és tűzre vetnek.” Ekkor megkérdezte a tömeg: „Mit tegyünk hát?” „Akinek két ruhája van – válaszolta –, az egyiket adja oda annak, akinek egy sincs. S akinek van mit ennie, ugyanígy tegyen.” Jöttek a vámosok is, hogy megkeresztelje őket, s így szóltak hozzá: „Mester, mit tegyünk?” Ezt felelte nekik: „Ne szedjétek be többet, mint amennyi meg van szabva.” Megkérdezték a katonák is: „Hát mi mit tegyünk?” Nekik így felelt: „Ne zsaroljatok, ne bántsátok senkit, hanem elégedjétek meg zsoldotokkal.” A nép feszülten várakozott. Mindnyájan azon töprengtek magukban, vajon nem János-e a Krisztus. Ezért János így szólt hozzájuk: „Én csak vízzel keresztellek benneteket. De jön nálam erősebb, akinek saruszíját sem

vagyok méltó megoldani. Ő majd Szentlélekben és tűzben fog benneteket megkeresztelni. Szórolapátja már a kezében, hogy rendet teremtsen szérűjén, a búzát csűrűbe gyűjtse, a pelyvát meg olthatatlan tűzzel elégesse.” És még sok mással is buzdította a népet, így hirdette nekik az örömhírt. Heródes negyedes fejedelmet is megróttá testvérének felesége, Heródiás miatt, és a többi gonosztettéért, amit Heródes elkövetett; amiket az megtetézett még azzal is, hogy börtönbe vetette Jánost. Ekkor történt, hogy amikor már az egész nép megkeresztelkedett és Jézus is fölvette a keresztséget, és amikor imádkozott, megnyílt az ég, és a Szentlélek galamb alakjában leszállt rá. Szózat is hallatszott az égből: „Te vagy az én szeretett Fiam, benned telik kedvem.”

Lk 13,6-9 “Aztán egy példabeszédet mondott. „Egy embernek a szőlőjében volt egy fügefafa. Kiment, gyümölcsöt keresett rajta, de nem talált. Erre így szólt vincellérjéhez: Három év óta mindig jövök, hogy gyümölcsöt keressek ezen a fügefán, de nem találok. Vágd ki! Miért foglalja itt a helyet? De az így válaszolt: Uram, hagyd még egy évig! Körülásom és megtrágyázom, hátha terem jövőre? Ha mégsem, akkor majd kivágod.”

Lk 21,23 “Jaj a várandós és szoptató anyáknak azokban a napokban! Nagy lesz a gyötrelmem a földön, s az ítélet haragja sújtja ezt a népet.”

Jn 1,15 “János tanúbizonyságot tett róla, amikor azt mondta: „Ez az, akiről hirdettem: Aki nyomomba lép, nagyobb nálam, mert előbb volt, mint én.”

Jn 1,19-34 “János így tett tanúságot: A zsidók papokat és levitákat küldtek hozzá Jeruzsálemből, s megkérdeztették: „Ki

vagy?” Erre megvallotta, nem tagadta, hanem megvallotta: „Nem én vagyok a Messiás.” Ezért megkérdezték tőle: „Hát akkor? Talán Illés vagy?” „Nem vagyok” – felelte. „A próféta vagy?” – Erre is nemmel válaszolt. Így tovább faggatták: „Akkor ki vagy? Választ kell vinnünk azoknak, akik küldtek minket. Mit mondasz magadról?” Ezt felelte: „A pusztában kiáltó szó vagyok: Egyengessétek az Úr útját”, amint Izajás próféta mondta. A küldöttek a farizeusoktól jöttek, s tovább kérdezték: „Akkor miért keresztelsz, ha nem vagy sem a Messiás, sem Illés, sem a próféta?” János így válaszolt: „Én csak vízzel kerestelek. De köztetek áll az, akit nem ismertek, aki a nyomomba lép, s akinek még a saruszíját sem vagyok méltó megoldani.” Ez Betániában történt, a Jordánon túl, ahol János keresztelt. Másnap, amikor látta, hogy Jézus feléje tart, így szólt: „Nézzétek, az Isten Báránya! Ő veszi el a világ bűneit. Róla mondtam: A nyomomba lép valaki, aki nagyobb nálam, mert előbb volt, mint én. Én sem ismertem, de azért jöttem vízzel keresztelni, hogy megismertessem Izraellel.” Ezután János tanúsította: „Láttam a Lelket, amint galamb alakjában leszállt rá a mennyből, s rajta is maradt. Magam sem ismertem, de aki vízzel keresztelni küldött, azt mondta: Akire látod, hogy leszáll a Lélek s rajta is marad, az majd Szentlélekkel fog keresztelni. Láttam és tanúskodom róla, hogy ő az Isten Fia.”

Jn 1,23 “(János) Ezt felelte: „A pusztában kiáltó szó vagyok: Egyengessétek az Úr útját”, amint Izajás próféta mondta.”

Jn 5,35 “(János) égő és világító lámpa volt, de csak ideig-óráig akartatok a fényében gyönyörködni.”

Jn 8,33-40 „Ábrahám utódai vagyunk – felelték –, s nem szolgáltunk soha senkinek. Miért mondod hát, hogy szabadok lesztek?” Jézus így válaszolt: „Bizony, bizony, mondom nektek: Mindenki szolgál, aki bűnt követ el. A szolgál nem marad ott mindig a házban, a Fiú azonban mindvégig ott marad. Ha tehát a Fiú szabaddá tesz benneteket, akkor valóban szabadok lesztek. Tudom, hogy Ábrahám utódai vagytok. Mégis az életemre törtök, mert nem fog rajtatok a szavam. Én azt hirdetem nektek, amit Atyámnál láttam, ti azt teszitek, amit atyátoktól tanultatok.” Erre közbevágta: „A mi atyánk Ábrahám!” Jézus így folytatta: „Ha Ábrahám fiai vagytok, azt tegyétek, amit Ábrahám tett. De ti az életemre törtök, bár az Istentől hallott igazságot hirdetem nektek. Ábrahám ezt nem tette.”

Jn 12,34 “A nép azonban ellene vetette: „Mi úgy hallottuk a törvényből, hogy a Messiás örökké megmarad. Hogy mondhatod hát, hogy az Emberfia fölmagasztaltatik? Ki az Emberfia?”

Jn 15,6 “Aki nem marad bennem, azt kivetik, mint a szőlővesszőt, ha elszárad. Összeszedik, tűzre vetik és elég.”

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Ter 3,15 “Ellenkezést vetek közéd és az asszony közé, a te ivadékod és az ő ivadéka közé. Ő széttiporja fejedet, te meg a sarkát veszed célba.”

2 Kir 1,8 “Szőrruha volt rajta, a derekán pedig bőrv” – felelték. Erre megjegyezte: „Illés volt, a tisbei.”

Iz 40,3-4 "Egy hang kiált: „Készítsetek utat a pusztában az Úrnak, egyengessétek Istenünk ösvényét a sivatagon át. Minden völgyet töltsetek fel, minden hegyet és halmot hordjatok el. Ami egyenetlen, váljék egyenessé, a hegyek ormai legyenek olyanok, akár a völgy."

Ám 5,18 "Jaj azoknak, akik az Úr napja után vágyakoznak! Mi lesz számotokra az Úr napja? Sötétség, nem fényesség!"

ApCsel 1,5 "Mert János csak vízzel keresztelt, de ti néhány nap múlva a Szentlélekkel fogtok megkeresztelkedni."

ApCsel 11,16 "Eszembe jutottak az Úr szavai, amikor mondta: János csak vízzel keresztelt, de ti a Szentlélekben fogtok megkeresztelkedni."

ApCsel 13,24-25 "Föllépése előtt János a bűnbánat kereszttségét hirdette Izrael egész népének. Amikor János teljesítette küldetését, kijelentette: Nem az vagyok, akinek vélték, de már a nyomomban van, akinek arra sem vagyok méltó, hogy lábán a saruját megoldjam."

ApCsel 19,4 "János a bűnbánat kereszttségével keresztelt – magyarázta Pál –, a népet meg arra biztatta, higgyenek abban, aki utána jön, azaz Jézusban."

ApCsel 26,20 "hirdettem először Damaszkuszban, majd Jeruzsálemben és egész Júdeában, aztán a pogányoknak, hogy tartsanak bűnbánatot, és forduljanak az Istenhez igaz bűnbánatból fakadó tettek útján."

Róm 1,18 "Isten haragja eléri az égből az embereknek minden istentelenségét és gonoszságát, akik az igazságot elnyomják igazságtalansággal."

Róm 2,5 “Konokságodban és szíved megrögzöttségében csak büntetést halmozol magadra, a haragnak és az Isten igazságos ítélete megnyilvánulásának napjára.”

Róm 2,17-29 “De ha te zsidónak mondod magad, és a törvényre támaszkodol, és az Istennel dicsekszel, ismered is akaratát és ki tudod választani a jobbat, mert a törvény megtanított rá. Ha a vakok vezetőjének, a sötétben élők világosságának, a tudatlanok tanítójának, a kiskorúak mesterének tartod magad, ha a törvényben megkaptad a megismerés és igazság foglalatát, ha mást tanítasz, magadat miért nem tanítod? Azt hirdeted: ne lopj, s magad lopsz? Azt mondod: ne törj házasságot, s magad házasságot törsz? Utálsz a bálványokat, és templomrablást követsz el? Kérkedsz a törvénnyel, és törvényszegéssel gyalázod az Istent? Valóban: miattatok káromolják Isten nevét a pogányok, ahogy írva van. A körülmételés hasznodra válik, ha megtartod a törvényt, de ha áthágod a törvényt, körülmételtől körülméttelenné válsz. Ha pedig a körülméttelen megtartja a törvény rendelkezéseit, körülméttelenül is nemde körülméttelnek számít? Ilyenkor a származása szerint körülméttelen, aki megtartja a törvényt, ítélkezik fölötted, mert a törvény betűje és a körülmételés ellenére törvényszegő vagy. Nem az a zsidó, aki látszatra az, s nem az a körülmételés, ami a testen látható, az a zsidó, aki bensőleg az, s aki nem betű szerint, hanem lélek szerint körülméttel. Az ilyen nem embertől, hanem Istentől kapja a dicséretet.”

Róm 4,12 “Tehát nem csupán a körülméttelteknek, hanem azoknak is, akik a még körülméttelen atyánk, Ábrahám hitének nyomán járnak.”

Róm 5,9 “Most, hogy vére árán igazzá váltunk, még sokkal inkább megment bennünket haragjától.”

Róm 9,7-8 “s nem mindnyájan Ábrahám gyermekei, akik az ő leszármazottai. Csupán „Izsák leszármazottjait hívják utódoknak.” Más szóval: nem a testi származás szerinti utódok Isten gyermekei, hanem az ígéret gyermekeit nevezik utódnak.”

Gal 3,7 “Értsétek meg jól: Aki a hitből él, az Ábrahám fia.”

Gal 4,21-31 “Mondjátok csak ti, akik a törvény igájába kíváncsoztok, nem ismeritek a törvényt? Az Írásban ugyanis az áll, hogy Ábrahámnak két fia volt, az egyik a szolgától, a másik a szabad asszonytól. A szolgálótól való a test szerint született, a szabad asszonytól való ellenben az ígéret által. Ennek jelképes értelme van. A két asszony a két szövetséget jelenti. Az egyik a Sínai-hegyről való, és szolgásra szül: ez Hágár. Hágár ugyanis az Arábiában fekvő Sínai-hegyet jelenti, s a mai Jeruzsálemnek felel meg, amely gyermekeivel együtt szolgasorsban él. A szabad asszony ellenben a fenti Jeruzsálemet jelenti: ez a mi anyánk. Hiszen írva van: Örülj te magtalan, aki nem szülsz, fejezd ki örömed és ujjongj, aki nem vajúdol. Mert több a gyermeke a magányosnak, mint annak, akinek férje van. Ti tehát, testvéreim, az ígéret fiai vagytok, mint Izsák. De ahogy akkor a test szerint született üldözte a lélek szerint valót, úgy van most is. De mit mond az Írás? „Úzd el a szolgálót és fiát, mert a szolgáló fia nem örököl a szabad asszony fiával.” Mi tehát, testvérek, nem a szolgáló fiai vagyunk, hanem a szabad asszonyéi.”

Ef 5,6 “Senki ne vezessen félre benneteket üres beszéddel, mert ezek miatt éri Isten haragja a hitlenség fiait.”

Kol 3,6 "Ezek miatt sújtja Isten haragja a hitetlenség fiait."

1 Tesz 1,10 "és várjátok a mennyből Fiát, Jézust, akit a halálból feltámasztott, s aki megment bennünket az eljövendő haragtól."

Zsid 2,3 "hogyan menekülhetnénk meg mi, ha semmibe vesszük azt a mérhetetlen üdvösséget, amelyet először az Úr hirdetett, azután a fültanúk megszilárdítottak köztetek"

Zsid 10,37 "Már csak rövid, nagyon rövid idő, aztán eljön az eljövendő, és nem késik."

Jel 6,16-17 "És így szóltak a hegyekhez és a sziklákhöz: „Szakadjatok ránk, s rejtsetek el bennünket a trónon ülő és a Bárány haragja elől! Eljött haragjuk nagy napja, ugyan ki állhat meg előttük?"

1.1.5. Szó szerinti értelmezés

Jézus nyilvános tevékenysége előtt Máté Keresztelő János fellépéséről számol be, akinek a személyében és tetteiben az izajási jövendölés beteljesülését (Iz 40,3), és Illés próféta második eljövételét látja (János ruhája Illésre emlékeztet: 2Kir 1,8; vö. Mt 17,10-13). Mindezzel a Megváltó közeledtét sejteti, akit feszülten vár az egész zsidóság. Az evangélista rámutat a nép körében jelen lévő nyitottságra (Mt 3,5-6), de a hamis biztonság-érzés helyett (Mt 3,7.9) a megtérésre és az ehhez kapcsolódó életvitelbeli változásra buzdít erőteljes, szimbolikus képeket használva (fejsze-fa-gyökér-gyümölcs-tűz-szórólapát: Mt 3,8.10.12).

Ugyanakkor Máté hangsúlyozza azt is, hogy a megtérés igazából nem a büntetéstől való rettegésből fakad, hanem abból a reményteli bizonyosságból, hogy Isten uralma (a mennyek királysága) elközelt (Mt 3,2). Jézus, aki lényegileg hatalmasabb Jánosnál, ahogy a sarok hordozásának, a Szentlélekkel és a tűzzel való keresztelésnek a képei mutatják, közel van (Mt 3,11)!

1.1.6. Kulcsszavak elemzése

Μετανοεῖτε {*metánoeite*} (Mt 3,2)

Az értelem, a gondolkozásmód megváltoztatására való felhívás, amit a cselekedetekben való jó irányú változás követ. A többes szám második személyű felszólító mód (imperativus praesens) pedig olyan cselekvési formát jelöl, ami folyamatos, amit mindig, mindenkinek meg kell tennie. A megtérésre való felhívás minden korban, minden ember számára érvényes. Fontos észrevenni, hogy Jézus is ugyanezzel a szóval kezdi meg nyilvános működését (Mt 4,17).

τῆς μετανοίας {*tész metánojász*} (Mt 3,8)

A „megtérés” mint főnév ebben az epizódban jelenik meg először az újszövetségi kánonban, ami által hangsúlyos szerepet nyer itt: kezdete lesz egy a megtérésre való felhívás sorozatának (Mt 3,11; Mk 1,4; Lk 3,3.8; 5,32; 15,7; 24,47; ApCsel 5,31; 11,18; 13,24; 19,4; 20,21; 26,20; Róm 2,4; 2Kor 7,9-10; 2Tim 2,25; Zsid 6,1.6; 12,17; 2Pét 3,9), amelynek célja, hogy senki se

vessen el, hanem mindenki megtérjen, ahogy az utolsó igehely mutatja (2Pét 3,9).

2. Meditáció – elmélkedés

2.1.Patrisztikus nézőpont

2.1.1. „A Biblia és az Atyák” c. könyv alapján

Poitiersi Szent Hiláriusz

A Keresztelő jelleme

Jánosnál szükséges megvizsgálni a helyet, a prédikációt, a ruhát, az ételt, és pedig azért, hogy emlékeztessen bennünket, hogy a tények igazsága nem kompromisszumos. Mert ő azt akarta, hogy Júdea sivatagja megkapja azt, akiben megtalálható a mennyek országa, azért, hogy a jövőben ne legyen többé üres (t.i. a sivatag), annak feltételével, hogy megtisztítja magát vétkeiktől a bűnök megvallásának idején. A teveszőrből szőtt ruha ennek a prédikációnak az egzotikus jellegét emeli ki: ő, aki a tisztátalan állatok ruhájában van, amikkel egyenlővé váltunk, ő az, aki Krisztus prédikátorának öltözik; és minden, ami bennünk korábban vagy haszontalan vagy piszkos volt, a próféta ruhájától szentté lesz. Egy övvel veszi magát körül, ez hatékony utasítás minden jó műre, abban az értelemben, hogy rendelkezünk akaratom övével Krisztus mindenfajta szolgálatára. Ételként sáskákat választ, amik elfutnak az ember elől, és minden esetben el akarnak

menni, ha hallják őt közeledni: mi vagyunk ezek, amikor eltávolodunk a próféták minden szavától és minden kapcsolattól, ezek a tettek viszont távol tartják testünket az előrelépéstől.

A jó hírnév eredete a tettek mintájának karakterében van, és az emberi faj dicsőségét a hit követése tartja meg. Az ördög hit nélkül van, Ábrahámnak van hite; az egyik megmutatta az ő gonosz hitét az ember engedetlenségének idejében, a másik azonban a hit által lett megítélve.

Karthágói Szent Ciprián

Az imádságot a tettekkel kell egyesíteni

Az imádság hatástalan az Istennél, ha meddő. Pontosan az isteni Írás mondja: „Többet ér a bűjt imádsággal, meg az alamizsna igazságossággal párosulva, mint a nagy vagyon, ha jogtalansággal jár együtt. Jobb alamizsnát adni, mint aranyat gyűjteni.” (Tób 12, 8.)

2.1.2. Catena Aurea

Ennek a szakasznak az értelmezésénél az alábbi fogalmak kifejezetten fontosak: az idő és a helyszín János előképisége, a bűnbocsánat, a mennyek országa és a hang.

Az „*azokban a napokban*” kifejezés egyes szerzők szerint általánosságban jelöli meg az időt, ugyanakkor Ágoston felhívja rá a figyelmet, hogy ezt a szakaszt összevetve Lukács párhuzamos szakaszával (Lk 3,1kk.) azt vonhatjuk le következtetésképpen, hogy ez a szóhasználat egy hosszú időszakot ölel fel, ami az Egyiptomba való menekülés és a nyilvános működés megkezdése között volt.

Aranyszájú Szent János Keresztelő Jánossal kapcsolatban egy nagyon szép képet használ. A metafora a felkelő nap, ami mintegy előreküldi első sugarait, hogy hirdesse a nap megérkezését. Azért jött el Krisztus előtt János, egyrészt, hogy így megtanulhassuk Krisztus királyi méltóságos voltát, aki előtt érkezik a próféta (vö. Lk 1,76), hogy a zsidók ne állíthassák, Jézus önmagáról tesz (érvénytelen) tanúságot.

A „*Júdea pusztája*” kifejezés egy olyan helyet jelöl, ahol nem a nagy tömeg van, hanem csak azok, akik vágyódnak az Isten tanítására. Hilarius szerint viszont ez azt jelenti, hogy János arra a helyre érkezett, amit az Isten elhagyott.

Azért is hírnöke János Jézusnak, mert ahhoz, hogy az Isten országát hirdetni lehessen, előbb meg kell tisztulni, bűnbánatot kell tartani. De fontos megjegyezni Aranyszájú Szent János szerint, hogy a bűnbánattartásra való felhívás egy jóindulatú cselekedet, hiszen nem büntetéssel fenyeget, hanem bűnbocsánatot ígér.

Fontos az, hogy nem mi tartunk a mennyek országába, hanem az jön felénk. El kell hozni, mert a vak és beteg emberek nem találják meg maguktól az odavezető utat.

Aranyszájú Szent János kifejti, hogy a hang kifejezés azért fontos, mert ez még csak egy hangos hang, ami jelzi, hogy fel akarja tárni a szív titkát, de maga a titok az Igével (Logosz) érkezik el.

János teveszőr ruhája egyszerű, szigorú életmódját jelzi, és azt, hogy ő maga csupán az Isten szolgája volt. János a korabeli zsidó hagyománnyal ellentétben nem gyapjú övet, hanem bőrvövet viselt, amivel ugyancsak azt hangsúlyozta, hogy keményebb életmódot akar folytatni.

János az életmódjával nagy visszhangot váltott ki, ezért sokan jöttek hozzá ki a pusztába. Aranyszájú Szent János szerint ez azért is lehetett, mert hosszú idő után újból azt hitték, hogy megjelenik nekik egy próféta, ugyanakkor mégsem úgy beszél, mint egy a korábbi próféták közül. A magyarázatok egyetértenek abban, hogy János keresztsége csak előzménye a krisztusi keresztségnek, de alkalmassá teszi a bűnbánókat arra, hogy Krisztus keresztségében részesüljenek. Ugyanakkor az, hogy a Jordánban keresztelt, jelképes cselekedet, hiszen Izrael fiai itt léptek be az Ígélet földjére.

A farizeusok és az írástudók közeledtét úgy magyarázzák egyes szerzők, hogy azt gondolták a keresztséggel minden bűnük bocsánatot nyer, és ez számukra nem jár semmilyen további teherrel. Amikor Keresztelő János viperák fajzatának nevezi őket, akkor arra hívja fel a figyelmet nem lesz elég, hogy vízbe merítkeznek, hanem meg kell változtatniuk az életmódjukat is (Aranyszájú Szent János).

2.1.3. Szószerinti fordítás

A Szentlélek által történik visszahelyezésünk a paradicsomba, felmenetelünk a mennyek országába, a fogadott fiúság elnyerése, általa merészeljük Istent Atyánknak hívni, általa van részesség Krisztus kegyelmében, az, hogy a világosság fiainak hívnak minket, az örök dicsőség osztályosainak, hogy miénk az áldás egész teljessége mind a jelen, mind a jövővilágkorszakokban. Az ígéletben számunkra fenntartott javak közül jelenvalók azok, melyeknek élvezetét a hit által már

elnyertük. Ha ilyen a foglaló, akkor milyen lesz az egész? Ha ilyen a kezdet, milyen lesz az egész teljesség? Itt világossá válik a vízzel való keresztelezés és a Szentlélek kegyelme között meglevő különbség, nevezetesen az, hogy János vízzel keresztelt, az Úr Jézus Krisztus Szentlélekkel. A tűzkeresztséggel pedig az élet próbatételét jelzi, amint az apostol mondja: "az a nap nyilvánvalóvá fogja tenni, mert tűzben kell kinyilvánulnia" (1Kor 3,13).

Szent Baszileiosz (Vanyó László fordítása)

2.2. Tanítóhivatali nézőpont

2.2.1. Katolikus Egyház Katekizmusa

523 Keresztelő Szent János az Úr közvetlen előfutára (Vö. ApCsel 13,24); Tőle küldetett, hogy utat készítsen (Vö. Mt 3,3). Maga a "Magasságbeli prófétája" (Lk 1,76), minden Prófétát fölülmúl (Vö. Lk 7,26), az utolsó közülük (Vö. Mt 11,13), megnyitja az evangéliumot (Vö. ApCsel 1,22; Lk 16,16); anyja méhéből köszönti Krisztus eljövetelét (Lk 1,41); és abban találja örömét, hogy ő a "vőlegény barátja" (Jn 3,29), akit "Isten bárányának" nevez, "aki elveszi a világ bűneit" (Jn 1,29). "Illés szellemével és erejével" (Lk 1,17) jár Jézus előtt, és prédikációjával, bűnbánati keresztséggel s végül vértanúságával (Vö. Mk 6,17-29) tanúságot tesz róla.

717 "Volt egy Istentől küldött ember, kinek János volt a neve" (Jn 1,6). Jánost maga Krisztus, akit Szűz Mária nemrég fogant a Szentlélektől, "már anyja méhében" betöltötte "Szentlélekkel"

(Lk 1,15) (Vö. Lk 1,41). Mária "látogatása" Erzsébetnél Isten látogatását valósította meg népénél (Vö. Lk 1,68).

718 János "az eljövendő Illés" (Vö. Mt 17,10-13). A Szentlélek tüze lakik benne és futtatja (mint előfutárt) az Úr előtt, aki jön. Jánosban, az előfutárban a Szentlélek készít "az Úrnak tökéletes népet" (Lk 1,17).

719 János "több, mint próféta" (Vö. Lk 7,26): a Szentlélek őbenne teljesíti be "a próféták által mondottakat". János zárja le a prófétáknak Illéssel kezdődött ciklusát (Vö. Mt 11,13-14). Hirdeti, hogy küszöbön áll Izrael vigasztalása; ő az érkező Vigasztaló "hangja" (Vö. Jn 1,23; Iz 40,1-3). János, miként majd a Szentlélek is, "tanúságuul jött, hogy tanúságot tegyen a világosságról" (Jn 1,7) (Vö. Jn 15,26; 5,33). Így Jánosban a Szentlélek beteljesíti "a próféták vizsgálódásait" és az angyalok "vágycsozását" (Vö.1Pt 1,10-12): "Akire majd látod, hogy leszáll a Lélek, és rajta marad, Ő az, aki Szentlélekben keresztel. És én láttam és tanúskodtam róla, hogy Ő az Isten Fia. (...) Íme, az Isten Báránya" (Jn 1,33--36)!

720 Végül a Szentlélek az előkép-Keresztelő Jánossal elindítja azt, amit Ő maga Krisztussal és Krisztusban fog megvalósítani: az "istenhasonlóság" visszaállítását az emberben. János keresztsége a bűnbánatra szól, a vízben és Lélekben való keresztség új születés lesz (Vö. Jn 3,5).

1427 Jézus a megtérésre hív. E meghívás lényeges része az Ország meghirdetésének: "És betelt az idő, és elközelgett az Isten országa. Tartsatok bűnbánatot, és higgyetek az evangéliumban" (Mk 1,15)! Az Egyház igehirdetésében ez a meghívás elsősorban azokhoz szól, akik még nem ismerik Krisztust és az ő evangéliumát. Így a keresztség az első és

alapvető megtérés fő helye. Az evangéliumban való hit és a keresztség által (Vö. ApCsel 2,38) mond ellene az ember a gonosznak, s nyeri el az üdvösséget, azaz az összes bűnök bocsánatát és az új élet ajándékát.

2.2.2. Pápai gondolatok

Szent II. János Pál pápa: Reconciliatio et poenitentia apostoli buzdítás

Az Egyház papjaitól elvárjuk továbbá a *bűnbánat katekézisé*t. Kell, hogy ennek is a Szentírás legyen a forrása. Ez az üzenet a bűnbánatban mindenekelőtt a *megtérés értékét* hangsúlyozza. Ezzel a szóval próbáljuk fordítani a görög *metanoia* (Vö. Mk 1,4-14; Mt 3,2: 4,17; Lk 3,8) fogalmát, melynek jelentése a lelkület *megváltoztatása*, hogy *Isten felé fordulhasson*.

A bűnbánat harmadik értéke abban a változásban jelentkezik, mely az előző magatartást – a megtérést és bánatot – külső jelekben is nyilvánítja: *bűnbánatot tart* a lélek. Ez jól felismerhető a *metanoiában*, ahogyan azt Jézus előfutára a szinoptikusok szövegében használja. A *bűnbánattartással* az egyensúly és harmónia, melyet a bűn romba döntött, visszaáll, ha ez az embernek áldozatába is kerül.

A *keresztség* üdvösségszerző fürdő, amely Szent Péter szavai szerint „nem arra szolgál, hogy a testet a szennyből megtisztítsa, hanem könyörgés Istenhez jó lelkiismeretért”. A keresztség halál, eltemetés és föltámadás Krisztussal, aki meghalt, akit eltemettek, és aki föltámadt. *A Szentlélek*

ajándéka Krisztus által. A keresztény keresztség eme lényeges és alapvető tulajdonsága semmiképpen sem szünteti meg a már eleve meglevő bánatot, hanem gazdagítja azt. Jézus maga is megkereszteltette magát Jánossal, hogy „a törvényt teljesítse”. A megtérésnek egy mozzanata az Istennel való viszony helyes rendjébe való besorolódás, a kiengesztelődés Istennel, mely eltörli az eredendő bűnt és az embert felveszi a kiengesztelődötték nagy családjába.

Szent II. János Pál pápa: Dominum et vivificantem enciklika

Bár Jézust szülővárosában, Názáretben nem fogadták el Messiásnak, nyilvános fellépésének kezdetén *az egész nép számára Keresztelő János tett tanúságot* messiási küldetéséről a Szentlélekben. János, Zakariás és Erzsébet fia a Jordánnál hirdette a Messiás jövetelét, és kiszolgáltatta a népnek a bűnbánat keresztségét. Ezt mondta: **„Én csak vízzel keresztelek, hogy bűnbánatra indítsalak benneteket, de aki a nyomomba lép, az hatalmasabb nálam. Arra sem vagyok méltó, hogy saruját hordozzam. Ő Szentlélekkel és tűzzel fog benneteket megkeresztelni.”**

Az Ószövetségben már a Teremtés könyvéből megismertük Isten Lelkét, először mint Isten *leheletét*, amely életet ad, vagyis mint természetfeletti „életadót”. Izaiás könyve úgy mutatja be, mint *ajándékot*, amely a Messiás személyének szól, rajta nyugszik és belülről irányítja minden üdvös munkáját. Amit Izaiás hírül adott, az a Jordánnál konkrét formát öltött: a Názáreti Jézus az, *aki a Szentlélekben jön*, és hozza Őt, mint *saját személyének ajándékát*, hogy embersége által kiárassza: **„ő fog megkeresztelni benneteket Szentlélekben”**. Lukács evangéliuma a Szentléleknek ezt a

kinyilatkoztatását erősíti meg és gazdagítja: *Ő az, aki Jézus Krisztus messiási életének és tevékenységének legbensőbb forrása.*

A Szentlélek, mint szeretet és ajándék, *valamiképpen leszáll annak az áldozatnak a mélyébe, melyet a keresztfán mutattak be.* Ha újból elővesszük a szentírási hagyományt, elmondhatjuk: *az emésztí a szeretet tüzével ezt az áldozatot, aki a Fiút az Atyával összekapcsolja a Szentháromság egységébe, és mert a keresztdozat cselekménye Krisztus sajátja, ebben az áldozatban „megkapja” a Szentlelket.* De úgy kapja meg, hogy később ő maga – és egyedül ő maga az Atyával – *az apostoloknak, az Egyháznak és az emberi nemnek „adni” tudja.* Ő egyedül „küldi” a Lelket az Atyától. Ő egyedül jelent meg az utolsó vacsora termében egybegyűlt apostoloknak, rájuk lehelt és azt mondta: *„Vegyétek a Szentlelket, akinek megbocsátjátok bűneit, az bocsánatot nyer”,* amint Keresztelő János előre hirdette: *„Ő Szentlélekkel és tőzzel fog benneteket megkeresztelni”.* Jézus ezekkel a szavakkal, amelyeket az apostolokhoz intézett, *kinyilatkoztatta a Szentlelket, aki azonnal jelenlévővé lett, mint szeretet, aki a húsvéti misztérium mélyén fejtí ki hatását, mint a kereszt üdvözítő erejének forrása, mint az új és örök élet ajándéka.*

22. Lukács elbeszélése elvezet minket annak az igazságnak a közelébe, amely az utolsó vacsora termében, a búcsúbeszédben hangzott el. A Szentlélektől felmagasztalt Názáreti Jézus ebben a beszédben és beszélgetésben úgy tüntette fel magát, *mint aki „hozza” a Lelket,* és akinek a kereszt általi elmenetele árán kell hoznia a Lelket, és át kell „adnia” az apostoloknak és az Egyháznak.

A „hozni” szó itt mindenekelőtt azt jelenti, hogy *„kinyilatkoztatni”*. Az Ószövetségben már a Teremtés könyvéből megismertük Isten Lelkét, először mint Isten *leheletét*, amely életet ad, vagyis mint természetfeletti *„életadót”*. Izaiás könyve úgy mutatja be, mint *ajándékot*, amely a Messiás személyének szól, rajta nyugszik és belülről irányítja minden üdvös munkáját. Amit Izaiás hírül adott, az a Jordánnál konkrét formát öltött: a Názáreti Jézus az, *aki a Szentlélekben jön*, és hozza Őt, mint *saját személyének ajándékát*, hogy embersége által kiárássa: *„ő fog megkeresztelni benneteket Szentlélekben”*. (Mt 3,11; Lk 3,16) Lukács evangéliuma a Szentléleknek ezt a kinyilatkoztatását erősíti meg és gazdagítja: *Ő az, aki Jézus Krisztus messiási életének és tevékenységének legbensőbb forrása*.

Mindazzal, amit Jézus az utolsó vacsora termében mondott, a Szentlelket új és teljesebb formában nyilatkoztatta ki. *Ő nem csak egy személynek (a Messiás személyének) szóló ajándék, hanem mint ajándék maga is személy*. Jézus úgy hirdeti meg eljövetelét, mint *„másik Vigasztalót”*, ki mint az igazság Lelke az apostolokat megtanítja *„minden igazságra”*. (Jn 16,13). Mindez a Szentlélek és Krisztus közötti különleges kapcsolat erejében történik: *„az enyémből kapja, amit majd hirdet nektek”*. (Jn 16,14) Ennek a közösségnek ősforrása az Atya: *„Minden, ami az Atyáé, az enyém is. Azért mondtam, hogy az enyémből kapja, amit majd hirdet nektek.”* (Jn 16,15) Mert a Szentlélek az Atyától származik és az Atya küldte Őt. (Vö. Jn 14,26; 15,26) Először úgy küldte a Szentlelket, *mint az emberré lett Fiúnak szóló ajándékot*, hogy a messiási ígéretek teljesítse. Krisztusnak, a Fiúnak az *„elmenetele”* után – János

írása szerint – közvetlenül „jött”; ez az ő új küldetése – hogy befejezze a Fiú művét. Így Ő lesz az, ki az üdvtörténet új korszakát teljessé teszi.

41. Az Ószövetségben gyakran olvashatjuk, hogy az „égből jött tűz” emésztette meg az emberek felajánlott áldozatát. (Vö. Lev 9,24; 1Kir 18,38; 2Kor 7,1) Hasonlattanálva, a Szentlelket nevezhetjük „égből jövő tűznek,” ki a kereszt misztériumának mélyén működik. Az Atyától jöve a Fiú áldozatát az Atyának nyújtja, és magába a szentháromságos közösségbe foglalja. Ha a bűn szülte a fájdalmat, akkor az Isten fájdalma a megfeszített Krisztusban a Szentlélek által most megkapta teljes emberi kifejezését. Itt állunk a szeretet csodálatos és egyedülálló misztériuma előtt: Krisztusban szenved az Isten, akit az általa teremtett ember elutasított: „Nem hittek bennem!”; de ugyanakkor éppen ebből a fájdalomból – és közvetve éppen abból a bűnből, hogy „nem hittek” – nyert új mértéket a Szentlélek ajándéka, mely az ember és a világ számára készült kezdettől fogva. A kereszt misztériumának mélyén a szeretet munkálkodik, amely az embert megújítja, hogy részese lehessen annak az életnek, amely Istenben van.

A Szentlélek, mint szeretet és ajándék, valamiképpen leszáll annak az áldozatnak a mélyébe, melyet a keresztfán mutattak be. Ha újból elővesszük a szentírási hagyományt, elmondhatjuk: az emészti a szeretet tüzével ezt az áldozatot, aki a Fiút az Atyával összekapcsolja a Szentháromság egységébe, és mert a keresztáldozat cselekménye Krisztus sajátja, ebben az áldozatban „megkapja” a Szentlelket. De úgy kapja meg, hogy később ő maga – és egyedül ő maga az Atyával – az apostoloknak, az Egyháznak és az emberi nemnek „adni” tudja. Ő egyedül „küldi” a

Lelket az Atyától. (Vö. Jn 15,26) Ő egyedül jelent meg az utolsó vacsora termében egybegyűlt apostoloknak, rájuk lehelt és azt mondta: „Vegyétek a Szentlelket, akinek megbocsátjátok bűneit, az bocsánatot nyer”, (Jn 20,22) amint Keresztelő János előre hirdette: „Ő Szentlélekkel és tűzzel fog benneteket megkeresztelni”. (Mt 3,11) Jézus ezekkel a szavakkal, amelyeket az apostolokhoz intézett, *kinyilatkoztatta a Szentlelket, aki azonnal jelenlévővé lett, mint szeretet, aki a húsvéti misztérium mélyén fejt ki hatását, mint a kereszt üdvözítő erejének forrása, mint az új és örök élet ajándéka.*

Ezt a Szentlélekre vonatkozó igazságot *fejezi ki naponta a Római Liturgia*, amikor a szentáldozás előtt a pap ezeket a jelentős szavakat mondja: „Uram Jézus Krisztus, élő Isten Fia, te az Atya akaratából *a Szentlélek közreműködésével* halálod által életre keltetted a világot”. És a harmadik kánonban a pap ugyanarra az üdvrendre hivatkozva kéri Istentől: „*Ő tegyen minket előtted örök áldozattá.*”

2.3.Liturgikus nézőpont

Evangéliumi szakasz kapcsolódási pontjai a szentmise szertartásának szövegeivel

Az **evangélium** (Mt 3,2-12) az előző vasárnapihoz hasonlóan a közelgő ítéletre figyelmeztet. Ehhez kapcsolódóan pedig a megtérésre és bűnbánatra szólít fel. Ugyanakkor hangsúlyos az, hogy ez az ítélet igazságos lesz. Az **olvasmányban** (Iz 11,1-10) szintén megjelenik a közelgő ítélet: ez pedig nem a látszat alapján fog történni, hanem valóban méltányosan: „Nem aszerint ítélek majd, amit a szem lát, s nem

aszerint ítélik, amit a fül hall, hanem igazságot szolgáltat az alacsony sorúaknak, és méltányos ítéletet hoz a föld szegényeinek” (Iz 11,3-4). Ez egybecseng Keresztelő Szent János **evangéliumi** figyelmeztetésével, melyet a farizeusokhoz és szadduceusokhoz intézett: „Kivágnak és tűzre vetnek minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt” (Mt 3,10). Az olvasmány az előző vasárnapi liturgikus szövegekhez hasonlóan, itt is ellensúlyozza az evangélium szigorú figyelmeztetéseit, s azt mutatja meg, hogy bár közel az ítélet, Isten végső célja a tökéletes békesség. Az elközelgő mennyek országában békesség honol majd, s nem marad nyoma pusztításnak és erőszaknak.

Párhuzamban áll az olvasmány és az evangélium abból a szempontból is, hogy mind a kettő prófétai szavakat közöl, s mindkét üzenetet Jézus Krisztusra vonatkoztatjuk. Az ószövetségi kor természetesen nem ismerhette őt, de már megvolt a békét hozó Messiásra vonatkozó várakozás, Keresztelő János pedig megérte azt, hogy találkozhatott a Megváltóval földi élete során.

Az igazságos ítéletről és a békéről énekel a **válaszos zsoltár** is (Zsolt 71, 2.7-8.12-13.17 5. tónus): „hogy igazságosan ítélezzék népeden, és méltányosan minden szegényen”, illetve „Napjaiban az igazság virága nyíljék, és teljes béke legyen a világ végéig”. A boldog eljövendőbe vetett bizalomról tanúskodik az **áldozási ének** is (Bár 5,5; 4,36): „Kelj föl, Jeruzsálem, állj a magaslatra, és nézd az örömet, amely Istentől jön”. Az **I. adventi prefáció** szavai szintén az Úr közeledtét jelzik, mégpedig a második eljövételt: „amikor dicsőséges fényben újra eljön...”.

A **szentlecke** (Róm 15,4-9) legfőbb üzenete az, hogy Krisztus megváltása egyetemes: mind a zsidóságért, mind a pogányokért jött el és halt meg. Ez kapcsolódik Keresztelő Jánosnak az evangéliumban megörökített üzenetéhez, mely a farizeusokhoz és szaduceusokhoz szól, hogy ne bízzák el magukat saját kiválasztottságuk tudatában, ugyanis Isten előtt nem elég a választott nép tagjának lenni, hanem jó gyümölcsöt kell teremni: „Ne gondoljátok, hogy arra hivatkozhattok: Ábrahám az atyánk! Mondom nektek: ezekből a kövekből is tud az Isten Ábrahámnak fiaikat támasztani. A fejsze már a fák gyökerén van: Kivágnak és tűzre vetnek minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt” (Mt 3,9-10).

Az **5. egyetemes könyörgés** az evangélium szavait idézi „Add, Urunk, kegyelmedet egybegyűlt híveidnek, hogy a bűnbánat méltó gyümölcsét teremjék!”. Az Úr eljövetelét és az ehhez kapcsolódó ítéletet tudatos készülés kell, hogy megelőzze, ahogyan erre az **evangélium** és az ennek párhuzamos lukácsi megfelelőjét idéző **alleluja** vers (Lk 3, 4.6) is hangsúlyozza: „Készítsétek elő az Úr útját! Egyengessétek ösvényét, és minden ember meglátja az Üdvözítőt, akit elküld az Isten”. Ehhez a készülődéshez kér segítséget az **áldozás utáni könyörgés**: „taníts meg minket arra, hogy a földi dolgokról okosan gondolkodjunk, és az égiekhez ragaszkodjunk”.

2.4.Pedagógiai nézőpont:

2.4.1. Tantörténetek

Bruno Ferrero: A mérleg

A jómódú gazda és a szegény ember üzletet kötött. A gazda minden héten ad két kiló túrót a szegény embernek, aki pedig viszonzásul két kiló összegyűjtött mézet ad.

Ment az üzlet rendben jó ideig, amíg egyszer csak a gazda arra gondolt, hogy bizony nem minden ember tisztességes, és meg kellene mérni, amit kap. Úgyhogy mikor legközelebb vitte a túrót, és néhány perc múlva megkapta a mézet, azt hazavitte, és a pontos mérlegén megmérte - hát csak másfél kiló volt!

Felháborodva ment a szegény emberhez és indulatosan a szemére vetette, hogy becsapta őt.

A szegény ember lehajtotta fejét és így szólt:

- Nagyon sajnálom, hogy így történt, de én nagyon szegény ember vagyok. Egy kétserpenyős mérleget még tudtam szerezni, de súlyokra már nem volt pénzem. Így hát, amikor megkaptam tőled a túrót és kivittem a kamrába, rátettem a mérleg serpenyőjére, és a másik serpenyőbe kimértem az azonos súlyú mézet.

A gazda roppant módon elszégyellte magát és hazament.

Ki a bűnös?

Tíz földműves együtt indult a mezőre dolgozni. Vihar lepte meg őket. Tépdeste a fák koronáit, a kerteket, a szántóföldet meg teljesen letarolta.

A cikázó villámcsapások és a jégeső viharos verése ellen egy dűledező templomba menekültek.

A villámcsapások hangja egyre erősödött, a korhadt gerendák recsegték. Attól tartottak, hogy rájuk szakad a mennyezet. A földművesek méltatlankodva zúgolódtak, hogy biztosan van közöttük egy nagy bűnös. Az ő méltatlan viselkedésének a következménye az égi háború. Félték, hogy a gyakori villámcsapások áldozatai lesznek valamennyien.

- Meg kell találnunk a bűnöst – javasolták, és túl kell adni rajta.

- Akasszuk ki kalapjainkat a templom körüli kerítésre. Akinek kalapját előbb viszi el a szél, az lesz a bűnös és átengedjük sorsának.

Megegyeztek a javaslatban. Nagy nehezen kinyitották a templom ajtaját, és a tíz szalmakalapot a kerítésre akasztották. A szél egyet azonnal elkapott.

Kegyetlenül és határozottan kidobták a kalap tulajdonosát is. A szerencsétlen ember kétrét görnyedt a nagy szélben, és alig tudott lábon maradni.

Csupán pár lépést haladt előre a nagy viharban, amikor óriási dörgést hallott: a templomba becsapott a villám. Porrá égett az épület és a bennlévők.

A kacs

Egy gyönyörű üzenet a szeretetet bizonyágára:

Egy kisfiú a nagyszüleit látogatta meg a farmjukon. Kapott egy csúzlit, hogy azzal játsszon kint az erdőben. Gyakorolt, de soha nem találta el a célpontot. Egy kicsit elkedvetlenedett, és hazafelé indult vacsorára.

Ahogy hazafelé tartott, meglátta a nagymama házi kacsáját. Egy hirtelen ötletre, kilőtte a csúzlit, ami a kacs

fejét találta el és megölte. Megdöbben

és elszomorodott. Rémültében a halott kacsát a farakásba rejtette, amikor észrevette, hogy a nővére őt nézi. Sally látta a teljes történetet, de nem szólt semmit.

Másnap ebéd után a nagymama azt mondta:

- Sally, gyere mosd el az edényeket.

De Sally azt válaszolta:

- Nagymama, Johnny, azt mondta, hogy ő szeretne segíteni a konyhában.

Majd oda súgta neki:

- Emlékszel a kacsára? - Így Johnny mosogatott.

Később a nap folyamán, nagypapa megkérdezte a gyerekeket, hogy van-e kedvük horgászni.

Nagymama azt mondta:

- Sajnálom, de szükségem van Sally-re, hogy segítsen elkészíteni a vacsorát.

Sally mosolygott és azt mondta:

- Rendben én mehetek, mert Johnny mondta nekem, hogy ő szeretne segíteni.

Majd megint azt suttogta:

- Emlékszel a kacsára? - Így Sally elment horgászni, és Johnny maradt segíteni.

Néhány napon keresztül Johnny a saját munkáján kívül Sally-ét is elvégezte, míg végül nem bírta tovább. Odament a nagymamához és bevallotta, hogy megölte a kacsát.

Nagymama letérdelt és megölelte és azt mondta:

- Kedvesem, tudom. Tudod, az ablakban álltam és láttam mi történt. De mert szeretlek, így megbocsájtottam neked. Csak kíváncsi voltam meddig engeded, hogy Sally rabszolgát csináljon belőled.

Üzenet a mai napra és az összes többire: bármilyen is a múltad, bármit is csináltál, a gonosz mindig is felhánytorgatja (hazugság, adósság, félelem, gyűlölet, harag, megbocsájtathatlanság, keserűség, stb.) Bármi is az, tudnod kell, hogy Isten az ablakban állt és mindent látott, látta az egész életedet. Azt akarja, hogy tudd, hogy Ő szeret téged és megbocsájt. Csak arra kíváncsi, hogy meddig engeded a gonoszt, hogy rabszolgát csináljon belőled. A nagyszerű dolog Istennel kapcsolatban, hogy amikor megbocsájtást kérsz, Ő nem csak megbocsájt, de el is felejtí azt.

2.4.2. Evangélium témáját feldolgozó versek

Lukátsi Vilma: Áldott ünnepet

Pihenj meg!
Kifárasztott az élet,
úsznál az árral – a célod felé,
és nyugtalan lelkiismerettel
nézel a közelgő ünnep elé.

Valaha számoltad a napokat,
most szeretnél rajta túl lenni már,
újra hétköznapijaid sodrában.
- Nem veszed észre, mekkora a kár?
Nem lenne jobb... lerogyni a porba,
és elstutogni magad-vádolón:
„ó én vétkem, én igen nagy vétkem!”
Tedd meg!
Föléd hajol az Irgalom!
Tedd meg, és a szíved lesz a jászol,
amelyben Jézus megszületett...

Reményik Sándor: Ha számbavetted

Ha számbavetted mind a vétkeid,
Szemed ha metszón önmagadba látott:
Az ismeretlen sok-sok bűnödért
Még mondj el egy pár miatyánkot!
Mert szüntelen a mi bűnbeesésünk,
Mert végtelen a vétkeinknek száma
S talán nem az a legölőbb csapás,
Mit sújt az öklünk tudva, odaszánva.
A legsikoltóbb seb talán nem az,
Mit oszt a kardunk nyílt, lovagi tornán
S tán az se, mit stutogva, hátmögött
Ejtünk kajánul, titkon és orozván.
A legsikoltóbb, legégőbb sebek
Egy mosolyunktól nyílnak, úgy lehet.
Mely indult jóakarattal ösvényén

És öntudatlan gúnyba tévedett.
A legszörnyűbb lavinák úgy lehet,
Indulnak egy elejtett szó nyomán,
Mit elhallgatni – véltük – nincs miért,
S mit elhallgatni jobb lett volna tán.
S mikor egy gyötrődő szív úgy eped
Egy szónkért, mely meg tudná váltani,
S virágoskertből sivataggá lesz.,
Mert azt az ígét nem mondtuk ki.
Mert elnéztünk a ködös messzeségbe,
A léptünk rajta döngve áthaladt,
Semmit se tettünk – csak nem vettük észre –
És eltapostuk, mint egy bogarat.
Oh végtelen a vétkeinknek száma,
Mi álomroncsba, tört reménybe járunk,
Pusztán azáltal, hogy élünk, megyünk,
Szüntelen egy virágot tör le lábunk.
Ha számbavetted mind a vétkeid,
Szemed ha metszön önmagadba látott:
Az ismeretlen sok, sok bűnödért
Még mondj el egy pár miatyánkot.

Füle Lajos: Közvetlen szám

Zsoltárok 50:15
Isten közvetlen száma.
Nála mindig van ügyelet,
S ha hívjuk, nem hiába.

– Tékozló fiúként –

Vágyunk nyomán vezethet bár utunk
akárhova,
csak tékozló fiúként juthatunk
végül haza

– Mindennapi –

Vétkezem, ha nem is akarom,
mindennap van megbánnivalóm.
Így hát, Uram, kérnem kell nagyon
mindennapi bűnbocsánatom.

2.4.3. Evangéliumhoz kapcsolódó játék, feladványok

Ajánlás oka: bűnbánat, megtérés, keresztség, mennyek országa, alázat

Élő víz keresése: A terem egyik pontjában halk dicsőítő/elgondolkodtató zene szól. A koordinátor jelzésére a jelenlévők egymás után felállnak a helyükről. Szemüket kendővel kötjük be, és előre nyújtott karokkal, lassú léptekkel elindulnak a terem másik fele vagy lehetőség szerint a másik szoba felé, ahonnan különös hangot hallanak. A hang forrását nem láthatják, csak közeledhetnek felé. Ez a hang hallótávolságon belüli, halk vízcsobogás, melyet a foglalkozástartó idéz elő. Egy kancsóból vizet önt egy lavórba, melynek háttérében a feszület áll. Minden egyes megérkező a foglalkozástartó köré áll, és csendben szemlélve várja meg, míg társai is célba érnek. A célba érők belemártják kezüket a vízbe, és keresztet vetnek a homlokukra.

Ez az út jelképesen Krisztushoz, az élő víz forrásához való eljutást szimbolizálja. Jelképezi az ő személyes adventjüket is, melyben egyre közelebb kerülhetnek a Megváltó Úrhoz! Itt feleleveníthetik és megújíthatják a keresztségi fogadalmukat és kötelezettségeiket egyaránt. Lemoshatják bűneiket és csendben, magukba mélyedve az Úr elé járulhatnak imáikkal.

Templomi feladat „A” év, Advent 2. Vasárnapja (Mt 3, 1-12)

„Térjetelek meg, elközelgett a mennyek országa!” (Mt 3,2)

Fejtsd meg a rejtvényt! De vigyázz arra, hogy egy kockába csak egy betű kerülhet pl. a „CS” C és S betűként külön-külön kerülhet csak be, a szóközöket pedig nem kell jelölnöd.

Ha ügyesen dolgoztál, a szürkén kiemelt részben megfejtetted Isten egyik legfontosabb kérését hozzád. Boldoggá tennéd, ha minél többször foglalkoznál vele! Sok sikert!

Keresztrejtvény:

1.															
2.															
3.															
4.															
5.															
6.															

Megfejtés: .....

1. Keresztelő Szent János így mutatott rá Jézusra, „Íme az .....
2. Így hívjuk a világ teremtő Urát, aki egy lényeg, de három személyben.
3. Ebben a városban született Jézus.
4. A Biblia egyik könyve. Minden szentmisén énekelünk belőle az Alleluja előtt.
5. Isten adta nekünk, betartásuk a helyes életre vezet: .....olat.
6. Itt tette Jézus az első csodáját.

Megoldó kulcs:

1	I	S	T	E	N	B	Á	R	Á	N	Y	A		
2						I	S	T	E	N				
3						B	E	T	L	E	H	E	M	
4		Z	S	O		L	T	Á	R	O	K			
5				T		I	Z	P	A	R	A	N	C	S
6		K	Á	N		A								

1. Keresztelő Szent János így mutatott rá Jézusra, „Íme az .....”
2. Így hívjuk a világ teremtő Urát, aki egy lényeg, de három személyben.
3. Ebben a városban született Jézus.
4. A Biblia egyik könyve. Minden szentmisén énekelünk belőle az Alleluja előtt.
5. Isten adta nekünk, betartásuk a helyes életre vezet: .....olat.
6. Itt tette Jézus az első csodáját.

2.4.4. Evangélium témáját feldolgozó fejlesztőpedagógiai foglalkozás

„Feltétlen bizalom”

Tegyük akadálymentessé a termet. A résztvevők szemét kössük be. Nyújtsák előre karjukat, hogy időben kitapinthatassák, ha valakivel vagy valamivel ütköznének. Lassú léptekkel közlekedjenek fel-le a teremben.

Válasszunk ki egy közösségi tagot, és tegyünk a csípőjére bőr övet. Miközben mindenki zajong, kétségbeesik és próbál

eleveckélni az élet viharában, ő halk, de biztató suttogással hívja az általa kiválasztott játékost maga után. Ültesse le a terem egy pontján, ölelje meg és fedje fel a szemét. Kérje meg a követőjét, hogy jó alaposan nézzen körbe, és jegyezze meg, hogy mit lát a többieken. Örömet? Kétségbeesést? Fejtelenséget? Lelassult mozgást?

Ezt követően az eddigi hívó félre kerüljön rá a szemkötő, a hívott fél pedig vegye át társa szerepét. Válasszon ki valakit, akit a legelesettebbnek tart, aki feltételezhetően a leginkább szabadulni akar a sötétségtől; vagy aki a legnagyobb örömmel követné őt. Halk suttogással vezesse el a terem egy biztonságos pontjába, ahova leültetheti; a többiek mozgásának megfigyelésre kérheti, és szerepet cserélhetnek.

Lehetőség szerint mindenki tapasztalja meg mindegyik játékhelyzetet. A vezető és a vezetett szerepet is. A vezető a játék során megfigyelő pozícióba kerül. Ügyeljen a játékosok testi épségére.

A játék végén ülünk körbe, és beszéljük meg a tapasztalatokat.

- Hogy vagy most? Hogy élted meg a játékot?
- Milyen érzés volt a sötétben mászkálni és nem látni a célt?
- Milyen érzés volt meghallani a nevedet és követni a lágy hangot?
- Milyen érzés volt megérkezni a biztonságot adó székbe?
- Mit láttál a többieken?
- Melyik szerepben érezted magad a legjobban? Vezető – vezetett – bolyongó.

Életre váltás

- Mit gondolsz, mennyire hallod meg Jézus hívó szavát? Mire volt szükséged ahhoz, hogy meghalld?
- Hogyan jellemeznéd a kapcsolatodat Jézussal? Egyetlen szóval kifejezve ki Ő neked?
- A közösségen belül/családodban/környezetekben ki az, aki számodra a leghitelesebb jézusi példát mutatja?
- Milyen jellemzői vannak a hiteles keresztény embernek? Te melyeket birtoklod ezek közül?
- Miben fejlődnél szívesen? Mit tennél meg szívesen a hitéleted mélyítése érdekében?
- Te – Keresztelő Szent Jánoshoz hasonlóan – kiket tudnál Jézus közelébe vezetni a mindennapjaid során?
- Ki tudsz-e választani egy embert, akire a következő hónapban különösen is figyelni fogsz, hogy lelkileg épülhessen, és ha lehet, a hit útján járjon?

Imádsággal zárjuk az együttlétünket!

2.5. Kérdések az evangéliumhoz

- A „bűnbánat méltó gyümölcsét” termem?
- Mivel tudom egyengetni az Úr ösvényeit?
- Honnan tudom mi a jó gyümölcs?
- Mikor lehetek biztos benne, hogy a tetteimben kigyomláltam a pelyvát?

3. Oratio – imádság

A szentmise első könyörgése

Mindenható, irgalmas Istenünk,
segíts, hogy szent vágyakozással siessünk Fiad elé.
Örök bölcsességeddel nevelj minket, hogy evilági
elfoglaltságaink
ne akadályozzanak találkozásunkban szent Fiaddal.
Aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben,
Isten mindörökkön-örökké.

Szerzetes közösségek imája:

Hálát adunk Neked Istenünk, hogy világító lámpásként nekünk
adtad Keresztelő Jánost, akin átragyogott a Te szentséged, és utat
mutatott Szent Fiad, Krisztus felé. Az Ő közbenjárására kérjük, hogy
ezen advent napjaiban a Szentlélek szeretete által megteremjük a
bűnbánat méltó gyümölcsét, és életünkkel, imáinkkal sokak számára
egyengetni tudjuk az ösvényt Krisztus felé.

Sarutlan Kármelita Nővérek

4. Contemplatio – szemlélődés

Forrás: Loósz Róbert, Püspökszentlászló, Arborétum

5. **Condivisio - megosztás**

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- ~ az Isten országa egyben a bűneim bocsánatát is jelentik, amit a Krisztusba vetett hit mutat meg.
- ~ van lehetőség a megtérésre és a bűnbánatra.

6. **Actio – tettekre váltás**

Tanúságtétel megfogalmazása: Engem ez az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- ~ az Advent kezdetén nézzek szembe a hibáimmal, botlásaimmal, és a szívem mélyében bánjam meg azokat.
- ~ tartsak bűnbánatot és az evangéliumot szívvel s lélekkel éljem meg.
- ~ a bűnbánatot komolyan vegyem, és minden szentgyónásra alaposan készüljek fel és, hogy a bűnbánat méltó gyümölcsét teremjem, azaz Isten segítségével mindig megjobbítsam életemet.
- ~ fontos a folyamatos bűnbánat megtartása.